

Model innowacji społecznej

Innowacja społeczna „**Zinformatyzowane usługi opiekuńcze**” jest skierowana do osób starszych powyżej 60 r.ż. oraz osób niepełnosprawnych. Odsetek osób starszych i niesamodzielnych w społecznościach jest coraz większy w związku z procesami starzenia się społeczeństw Europy. Zjawisko to dotyczy w silnym stopniu także Polski. Osoby starsze oraz niepełnosprawne zwłaszcza w małych gminach są objęte usługami opiekuńczymi tylko w podstawowym stopniu, który bardzo często jest niewystarczający. Powodem są zazwyczaj bardzo ograniczone budżety małych samorządów. Część osób ze względu na swój wiek, trudności w poruszaniu się oraz kurczący się krąg znajomych rówieśników, jest bardzo samotna. Ze względu na niepełnosprawność, problemy zdrowotne i geriatryczne osoby te nie wychodzą z domów, co powoduje ich marginalizację i wycofanie z jakiegokolwiek aktywności. Bardzo często izolacji z powodów zdrowotnych towarzyszy obniżone samopoczucie lub nawet depresja związana właśnie z samotnością. Nasza innowacja ma na celu zwiększenie kontaktów społecznych osób starszych i niepełnosprawnych oraz poprawienie jakości usług opiekuńczych świadczonych przez GOPS. Innowacja polega na komunikowaniu się podopiecznych z opiekunkami poprzez komunikatory zainstalowane w tabletach. Korzystanie z nowoczesnych technologii informatycznych przez opiekunki GOPSu, pozwoli także zoptymalizować usługi opiekuńcze. Zarówno opiekunka jak i podopieczny będą mogli się ze sobą kontaktować w celu ustalenia jakie zakupy są potrzebne, żeby przypomnieć osobie starszej o wzięciu leków, wizycie lekarza. Korzystanie z komunikatorów zwiększy także bezpieczeństwo samotnej osoby starszej i niepełnosprawnej, umożliwiając kontakt w przypadkach losowych. Podopieczny będzie mógł także nawiązać połączenie audio-video z rodziną czy znajomymi mieszkającymi w innym miejscu, co zwiększy jego kontakty społeczne i ograniczy uczucie samotności.

Nasza innowacja jest odpowiedzią na rosnącą liczbę osób po 60 r.ż. W tej chwili szacuje się, że w Polsce jest ok. 5 mln. takich osób. Za 25 lat liczba ta wzrośnie do 8,5 mln. Duża część z tych osób, to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, pozostające tylko pod opieką GOPSów. Są to osoby schorowane i niezdolne, pozostające najczęściej w izolacji.

Innowacja ma charakter ogólnospołeczny ponieważ:

- Odpowiada na potrzebę osób starszych związaną z korzystaniem z nowoczesnych technologii. Badania pokazują, że osoby po 60 r.ż. to osoby mające utrudniony dostęp do technologii i niekorzystające z ich dobrodziejstw.
- Zmniejsza marginalizację tej grupy ponieważ poprzez dostęp do nowoczesnych technologii i Internetu, pozwala na kontakty ze światem, przy ograniczonych możliwościach wychodzenia z domu.
- Zwiększa bezpieczeństwo samotnych osób starszych i niepełnosprawnych będących pod opieką GOPSów, umożliwiając kontakt w sytuacji zagrożenia zdrowia czy życia.
- Poprawia jakość usług opiekuńczych świadczonych przez pracowników opieki społecznej, pozwalając na zdalny kontakt i uzgodnienie potrzeb podopiecznego,

jeszcze przed wizytą u niego. Oszczędza to czas opiekunów i usprawnia świadczone usługi.

- Pozwala opiekunom na bardziej efektywną i profesjonalną pomoc, przy ograniczonych zasobach czasowych i osobowych w GOPSach.
- Zwiększa komfort psychiczny obydwu stron świadczonych usług opiekuńczych.

Innowacja jest uzupełniona przez opiekę psychologiczną dla seniorów. Seniorzy spotykali się z psychologiem w trakcie trwania innowacji w umówione dni. Rolą psychologa było wsparcie seniorów w przełamaniu uprzedzeń do elektronicznej formy komunikacji i uświadamianie korzyści płynących z takiej formy.

Etapy realizacji innowacji:

- I. Rekrutacja osób powyżej 60 r.ż., które chcą korzystać z komunikatorów i tabletów.

Są to samotne osoby starsze korzystające z usług opiekuńczych gminnych ośrodków pomocy społecznej, gotowe nauczyć się korzystania z komunikatora internetowego.

- II. Rekrutacja personelu

- Personel to opiekunki/opiekunowie osób starszych i niepełnosprawnych, pracujący w gminnym ośrodku pomocy społecznej i świadczący usługi opiekuńcze.
- Asystent – osoba odpowiedzialna za wsparcie w korzystaniu z komunikatora i tabletu w trakcie trwania testowania innowacji. Asystent wspiera zarówno opiekunów jak i osoby starsze i niepełnosprawne.
- Psycholog – rolą psychologa jest wsparcie seniorów w przełamywaniu uprzedzeń do elektronicznej formy komunikacji, uświadamianie korzyści płynących z takiej formy, praca z podopiecznym, w przypadku nadużywania kontaktu elektronicznego z pracownikiem socjalnym. Psycholog odbywa umówione wizyty w domu podopiecznego.

- III. Przeprowadzenie szkolenia informatycznego z zakresu obsługi urządzeń mobilnych i komunikatorów dla opiekunów/opiekunek.

- IV. Prowadzenie instruktarzu z korzystania z tabletów i komunikatorów dla podopiecznych w ich domach.

W instruktarzu bierze udział zarówno opiekun jak i asystent, który pomaga rozwiązywać początkowe problemy, wynikające z braku doświadczenia w korzystaniu z komunikacji internetowej.

Grupa odbiorców i użytkowników:

Odbiorcami innowacji społecznej są osoby powyżej 60 r.ż. oraz profesjonalni opiekunowie z GOPS.

Podmioty, które mogą być zainteresowane innowacją:

- Samorządy zainteresowane podnoszeniem efektywności świadczonych usług opiekuńczych.

Podsumowanie:

Testowana innowacja wykazała pozytywne efekty działań i przyczyniła się do poprawy jakości świadczonych usług opiekuńczych a także jakości życia seniorów. Osoby starsze czuły się bardziej bezpiecznie i komfortowo wiedząc, że łatwo mogą skontaktować się z pracownikiem GOPSu. Ponad to przekonały się, że mogą nawiązywać kontakt z rodziną czy dziećmi zamieszkującymi gdzie indziej.

Innowacja „**Zinformatyzowane usługi opiekuńcze**” wykazała, że korzystanie z nowoczesnych technologii pozytywnie wpływa na podniesienie jakości usług opiekuńczych, zmniejsza poczucie zmarginalizowania i osamotnienia seniorów. Uczy seniorów korzystania z nowoczesnych technologii i umożliwia pozostawanie w kontakcie również z rodziną, która zamieszkuje gdzie indziej.